

saadan Sammentobling at samle saa megen Modstand derimod fra forskellige Sider, at ingen af dem bliver gennemført. Har man Forslag, saaledes som disse, der i og for sig ere retfærdige, som man erkender, ere til Gavn for Samfundet, ville lette Kommunerne's Byrder og gøre Stattebyrden ligeligere og retfærdigere, mener jeg, at det vilde være uforfærdigt at koble dem sammen med en hel Del andre og saaledes muligvis hjælpe til, at der intet kom ud af det hele. Nu, man kender jo ikke disse Lovforslags Fremtid, men jeg vil, som sagt, haabe at det høje Ting tager mod disse Lovforslag og fører dem igennem ikke alene hurtigt, men ogsaa i saa god en Stikelse, at man kun kan ønske, at de maatte blive til Lov i den Stikelse, Tinget har givet dem. Ja, jeg vil endog saa gaa saa vidt at sige, at det vilde være en Ære for Tinget at gennemføre disse Lovforslag, men det vil ogsaa være en Ære for den højtærede Finansminister og den højtærede Indenrigsminister, som have forelagt Forslagene. Det er ikke faldet i min Lod før at modtage et Lovforslag med saa megen Ros som den, hvormed jeg har modtaget disse. Muligvis er det noget begrundet i, at et Lovforslag om en gammel Venstre-tanke; vi have paa vort Program Kravet om en anden Fordeling af Statterne i Kommunerne og om en Formue- og Indkomststat. Derfor har jeg kunnet tage mod disse Forslag med den Glæde, som jeg har, og jeg kan kun slutte med at ønske det allerbedste for disse Lovforslags Fremme.

J. Sage: Jeg skal ligesom den ærede foregaaende Taler kun holde mig til Hovedpunkter, idet det i og for sig ikke har nogen særlig Interesse at komme ind paa en mere nærgaaende Kritik. Jeg tilstaa, at jeg ligesom den ærede foregaaende Taler med Tilfredshed har set dette Forslag blive fremlagt. Det har i saa mange Aar staaet paa Dagsordenen, at vi burde have en Skat paa Indkomst og Formue, at det kun kan glæde at se, at det endelig er blevet til Alvor. Det er, efter min Opfattelse i hvert Fald, et i og for sig retfærdigt Krav fra Befolkningen, at ogsaa denne Skat tages med. Thi hvis den gamle Regel, at der skal mange Statter til, men at ingen af dem maa være for høj, er rigtig, er det aabenbart, at det har været et Hul i vor Statteavgivning, at vi ikke have haft en permanent Indkomst- og Formuestat, og Afgiftigheden af den Sætning, at det er heldigt at have mange, men ikke for høje Statter, tror jeg, at Erfaringen mere og mere har godtgjort. Alle Tan-

taffer om saa og simple Statter eller endog saa om den eneste Stat, som man i ældre Tider drømte om, tror jeg ere blevne opgivne i Tidernes Løb. Man har indset, at Samfundslivet er saa kompliceret, at det er aldeles nødvendigt at have en stor Mængde hinanden supplerende Statter, af hvilke ingen optræves med et saa stort Beløb, at den kommer til i det enkelte Tilfælde at virke lammende eller ruinerende paa Personer eller Virksomheder. Men naar dette er Tilfældet, og Statens Fornødenheder stadigt vokse, ser jeg ikke, at der har været anden Udvej for Regeringen end at slaa ind paa den Vej, den her er slaaet ind paa. Forhøjelse af alle andre Statter vilde under de givne Forhold forekomme mig at være en Uretfærdighed og Ubillighed — naar jeg ganske vist undtager en enkelt Stat, som jeg senere skal komme til.

Et andet Punkt, som man nødvendigvis maa fremdrage ved denne Lejlighed, hvor der er Spørgsmaal om Retfærdigheden af en saadan Stat, er Forholdet mellem dem, som hidtil have betalt Skat, og dem, som nu komme til at betale Skat i alt Fald i et andet Forhold, og der ved jeg meget vel, at man, som rimeligt er, vil kritisere denne Stat ud fra det Synspunkt, at den særlig vil komme til at ramme — lad os sige det med bestemte Ord: Kjøbenhavn og Kjøbstæderne, hvormod den vil komme til at hvile meget lettere paa Landet. Men det er for mig ikke noget afstrækkende. Jeg tror, at det i og for sig er retfærdigt, at de Steder, hvor den større Statteevne efterhaanden har samlet sig, ogsaa nødvendigvis maa rammes ved en saadan Stat og rammes ved en hvilken som helst ny Stat, naar man overhovedet vil ramme retfærdigt. Hvorledes det er gaaet til, kan næsten ingen sige, men Faktum er, at Forholdene have udviklet sig væsentlig til Fordel for Kjøbenhavn og Kjøbstæderne. Skønt man har troet, det vilde gaa anderledes, at der netop vilde komme en stor Spredning af Virksomhederne ved de moderne Befordringsmidler, har det vist sig, at Centralisationen har været meget stærk, og at vi have faaet en usforholdsmæssig stor Hovedstad. Dette glæder jeg mig for mit Bedkommende over, og jeg ønsker den al mulig Velstand, jo mere, desto bedre; men jeg tror, at man fra Statens Side med Grund kan stille den Fordring til Kjøbenhavn og de store Formuer, som ere samlede der, at de bidrage mere til de fælles Statsfornødenheder, end de hidtil have gjort. Jeg tror, at ingen Mand, som selv sidder med en større Formue i Kjøbenhavn, vil, naar han undersøger Forholdene, nægte, at han,